

Глосарій до плану статистичного спостереження

№ п/п	Термін	Визначення
1	2	3
1	Дані:	
	<i>Первинні</i>	Інформація щодо кількісної та якісної характеристики явищ та процесів, яка подана респондентами під час статистичних спостережень.
	<i>Статистичні</i>	Інформація, отримана на підставі проведених статистичних спостережень, що опрацьована і подана у формалізованому вигляді відповідно до загальноприйнятих принципів та методології.
2	Статистичне спостереження	Планомірний, науково організований процес збирання даних щодо масових явищ та процесів, які відбуваються в економічній, соціальній та інших сферах життя України та її регіонів, шляхом їх реєстрації за спеціальною програмою, розробленою на основі статистичної методології.
3	План статистичного спостереження	Офіційний документ, що містить опис дій (робіт), які виконуються у ході статистичного спостереження, а також описи очікуваних результатів та перелік їх користувачів.
4	Програмно-методологічні питання плану статистичного спостереження	Перелік пунктів плану статистичного спостереження, які відповідають на питання: для чого проводиться статистичне спостереження (мета статистичного спостереження), що спостерігається (об'єкт статистичного спостереження), що є складовими об'єкта статистичного спостереження (одиниці статистичного спостереження), що є джерелом інформації статистичного спостереження (звітна (облікова) одиниця), на які запитання слід отримати відповіді у ході державного спостереження (програма статистичного спостереження), чим характеризується статистичне спостереження (вид, час, період, організаційна форма, спосіб статистичного спостереження й опис системи статистичних показників). Ця складова плану статистичного спостереження містить також перелік методологічної та звітно-статистичної документації, національних та локальних статистичних класифікацій тощо.
5	Мета статистичного спостереження	Отримання статистичної інформації (даних), які є підставою для узагальнення характеристики стану та розвитку явища або процесу з визначенням відповідних закономірностей, взаємозв'язків та тенденцій.
6	Статистична методологія	Сукупність науково обґрунтованих методів, правил і способів статистичного вивчення масових соціально-економічних явищ та процесів, які встановлюють порядок збирання, опрацювання й аналізу статистичної інформації. С.м. є основою для складання звітно-статистичної документації та проведення статистичних спостережень.
7	Методологічна документація	Офіційні документи, які визначають наукові методи та правила статистичного вивчення масових соціально-економічних явищ і процесів, а також принципи організації статистичної діяльності (збирання, опрацювання, аналізу, поширення, збереження, захисту та використання статистичної інформації). До методологічної документації належать <i>концепції</i> та <i>методологічні положення (основи)</i> . Концепція – офіційний документ, що містить єдиний визначальний задум, основну ідею і трактування або систему поглядів на те чи інше явище чи процес, та сукупність принципів дослідження, що стосується статистики як галузі знання в цілому або певного її питання. Методологічні положення (основи) – офіційний документ, який висвітлює основний задум, наукове ствердження, головні положення, зведення правил та сукупність методів, що стосуються статистики як галузі знання в цілому або певного її питання.
8	Методична документація	Офіційні документи, що визначають способи практичного виконання будь-яких видів робіт (дій) у галузі статистики. До методичної документації належать методики, інструкції та роз'яснення. Методика – офіційний документ, що містить детальний опис способу виконання робіт, здійснення конкретних організаційних та технологічних операцій, процедур тощо у ході проведення статистичного спостереження під час опрацювання, узагальнення, аналізу, поширення, збереження, захисту та використання його результатів. Інструкція – нормативно-правовий акт (офіційний документ), який детально визначає порядок взаємовідносин суб'єктів державної статистичної діяльності. Роз'яснення (вказівки, рекомендації) – офіційний документ, що містить детальні пояснення стосовно окремих питань або аспектів організації та проведення статистичного спостереження. При цьому вказівки мають статус керівної настанови, а рекомендації - поради, пропозиції або побажання.
9	Вид статистичного спостереження:	
	<i>за ступенем охоплення одиниць (суцільне, несучільне)</i>	Суцільне статистичне спостереження – спостереження щодо всіх без винятку одиниць статистичної сукупності, яка вивчається.

		<p>Несуцільне статистичне спостереження – спостереження за окремими одиницями статистичної сукупності, яка вивчається. До таких статистичних спостережень належать <i>вибіркове, основного масиву, монографічне, анкетне</i>.</p> <p><i>Вибіркове</i> – статистичне спостереження, під час якого реєструються не всі елементи статистичної сукупності, а лише певна її частина, відібрана у випадковому порядку.</p> <p><i>Основного масиву</i> – статистичне спостереження переважної частини або найбільш значущих одиниць статистичної сукупності, що відіграють визначальну роль у характеристиці об'єкта статистичного спостереження.</p> <p><i>Монографічне</i> – статистичне спостереження окремих типових одиниць статистичної сукупності з метою їх досконалого вивчення.</p> <p><i>Анкетне</i> – статистичне спостереження певної частини одиниць статистичної сукупності на засадах добровільності подання відповідей та можливості неповного повернення від респондентів заповнених статистичних формулярів.</p>
	за часом реєстрації даних (поточне, періодичне, одноразове)	<p>Поточне статистичне спостереження – систематична реєстрація фактів щодо перебігу явища у міру його виникнення або стосовно безперервного процесу.</p> <p>Періодичне статистичне спостереження – спостереження, що проводиться регулярно здебільшого через певні (як правило, рівні) проміжки часу, наприклад перепис населення.</p> <p>Одноразове статистичне спостереження – спостереження, яке проводиться один раз чи час від часу (коли виникає потреба), без дотримання регулярної періодичності.</p>
10	Час статистичного спостереження	Об'єктивний час, до якого належать дані статистичного спостереження. Коли об'єктом статистичного спостереження є процес, то вибирають інтервал часу. Якщо об'єктом статистичного спостереження є певний стан явища або процесу, то обирають критичний момент часу (стан).
11	Період статистичного спостереження	Суб'єктивний час, протягом якого реєструються дані у ході статистичного спостереження.
12	Організаційна форма статистичного спостереження:	
	Статистична звітність	Форма статистичного спостереження, яка передбачає регулярне заповнення та подання респондентами до органів державної статистики спеціально затверджених документів (форм).
	Спеціально організоване статистичне спостереження	<p>Форма статистичного спостереження, яка охоплює сфери суспільного життя, що не відображені у статистичній звітності. До них належать <i>переписи, обліки, спеціальні обстеження, опитування</i>.</p> <p>Перепис – суцільне або вибіркове статистичне спостереження за масовими явищами та процесами з метою визначення їх розміру та складу станом на певну дату.</p> <p>Облік – суцільне статистичне спостереження за масовими явищами та процесами, яке ґрунтується на даних огляду, опитування та документальних записів.</p> <p>Спеціальне обстеження – несучільне статистичне спостереження за певними масовими явищами та процесами відповідно до тематики, яка виходить за межі статистичної звітності.</p> <p>Опитування – це, як правило, несучільне статистичне спостереження висловлених респондентами думок, мотивів, оцінок, що реєструються з їх слів або безпосередньо респондентами при заповненні анкети.</p>
	Реєстр	Форма статистичного спостереження, яка полягає у формуванні йоновленні списку або переліку одиниць статистичної сукупності із зазначенням певних ознак. Реєстр складається один раз та вподальшому ведеться шляхом постійної актуалізації його інформації.
13	Спосіб статистичного спостереження:	
	Опитування	<p>Спосіб здійснення статистичного спостереження, коли факти реєструються (фіксуються) <i>експедиційним</i> чи <i>кореспондентським</i> способом або <i>самореєстрацією</i>.</p> <p>Експедиційний спосіб – реєстрація фактів спеціально підготовленими особами з одночасною перевіркою точності та достовірності отриманих відомостей.</p> <p>Кореспондентський спосіб – реєстрація фактів про явища та процеси у місцях їх виникнення спеціально підготовленими особами та надсилання результатів до відповідних інстанцій.</p> <p><u>Самореєстрація</u> – фіксування фактів самими респондентами після попереднього інструктажу.</p>
	Безпосередній облік	Спосіб здійснення статистичного спостереження, коли спеціально підготовлені особи реєструють факти шляхом підрахунку, вимірювання, оцінювання, огляду.
	Документальний облік	Спосіб здійснення статистичного спостереження, коли факти реєструють за даними, наведеними у документах первинного обліку або реєстраційних даних. У такий спосіб, зокрема, складають форми статистичної звітності.

14	Об'єкт статистичного спостереження	Сукупність одиниць спостереження, що визначають собою явище(у статистиці – сукупність статистична) і підлягають статистичному спостереженню.
15	Одиниця статистичного спостереження	Первинний елемент об'єкта статистичного спостереження, який є носієм ознак, що підлягають реєстрації у ході статистичного спостереження.
16	Звітна (облікова) одиниця (респондент статистичного спостереження)	Одиниця, від якої отримують інформацію про одиницю спостереження у ході статистичного спостереження. Одиниця статистичного спостереження та звітна (облікова) одиниця можуть співпадати.
17	Ознаки одиниці статистичного спостереження	Властивості, які відображають сутність, характер та особливості одиниці статистичного спостереження. За формою вираження ознаки можуть бути <i>кількісними й атрибутивними</i> . Кількісні ознаки характеризують величину, що має числове вираження, можуть бути <i>дискретними та безперервними</i> . <i>Дискретні ознаки</i> приймають тільки скінченну кількість значень. Як правило, їх отримують у результаті підрахунку (кількість суб'єктів діяльності, чисельність акціонерів, кількість членів домогосподарства); <i>Безперервні ознаки</i> приймають будь-які значення у визначених межах (сума виплачених дивідендів, тривалість перерви у роботі тощо). Атрибутивні (якісні) ознаки не підлягають числовому вираженню і характеризують якісні властивості одиниці статистичного спостереження, наприклад ім'я, назва, тип тощо.
18	Критерії формування сукупності одиниць статистичного спостереження	Ознаки, на підставі яких проводиться класифікація та відбір одиниць статистичного спостереження.
19	Система статистичних показників (вхідні та вихідні)	Сукупність взаємопов'язаних статистичних показників, які всебічно і науково обґрунтовано відображають явища та процеси суспільно-економічного життя за певних умов місця і часу.
20	Статистичний показник	Узагальнююча кількісно-якісна характеристика явища чи процесу – статистична величина, яка розраховується, на відміну від ознак, які реєструються. Якісна сторона статистичного показника відображає сутність явища чи процесу в конкретних умовах місця та часу, а кількісна – його розмір, абсолютну, відносну або середню величину. Статистичні показники завжди вказують на те, до якого місця і часу належать явища та процеси, у яких одиницях виміру вони виражені.
21	Визначення (дефініції) статистичного показника	Визначення статистичного показника, що відображає певні ознаки явища або процесу, які він характеризує. Розрізняють <i>концептуальне, уточнююче та розширене визначення (дефініції) статистичного показника</i> . Концептуальне визначення (дефініція) статистичного показника відноситься до суті, цілі або функції поняття і переважно застосовується для встановлення та підтримання "зв'язку" з користувачами, тобто виражає ступінь відповідності поняття потребам користувачів. К.д.с.п. також є відправною точкою для формулювання уточнюючих та розширених дефініцій статистичного показника. Уточнююче визначення (дефініція) статистичного показника усуває можливість багатоваріантного тлумачення поняття. Крім того, У.д.с.п. повинна містити у собі інформацію щодо одиниці статистичної сукупності, з даних про яку вона починає формуватись, а також про періодичність отримання інформації про цю одиницю. Розширене визначення (дефініція) статистичного показника передбачає, наскільки це є можливим, наближення складових (елементів) поняття до визначень, найбільш прийнятних для респондентів.
22	Склад статистичного показника	Статистичний показник має <i>кількісне значення, основу (зміст) та атрибут(и)</i> . Кількісне значення статистичного показника відповідає його величині (розміру, обсягу, рівню) Основа статистичного показника відображає сутність, характерні риси й особливості явища або процесу без зазначення умов часу і місця статистичного спостереження, а також кількісного значення. Атрибути статистичного показника – це множина якісних характеристик, притаманних основі статистичного показника, яка у сукупності з останньою забезпечує його унікальність. Наприклад, територіальні, часові та класифікаційні характеристики.
23	Формалізовані описи	Подання інформації (даних) про явище чи процес у заздалегідь визначеній формі або у вигляді, придатному для її (їх) введення до інтегрованої системи опрацювання статистичних даних (ІСОСД).
24	Формальна характеристика статистичного показника	За формальною характеристикою статистичні показники поділяються на <i>абсолютні, відносні та середні</i> , що відповідає формі вираження показника. Абсолютний статистичний показник відображає фізичні властивості чи вартісні характеристики (обсяг, розмір, рівень) явищ та процесів і виражається у натуральних, умовно-натуральних та вартісних (грошових) одиницях виміру. Відносний статистичний показник виражає кількісні співвідношення між явищами або процесами суспільного життя, тобто є результатом ділення однієї величини на іншу (виражається у коефіцієнтах, відсотках, проміле, дециміле тощо). Види відносних статистичних показників за призначенням – відносні статистичні показники <i>порівняння, структури, координації, планового завдання та виконання плану, динаміки, інтенсивності тощо</i> . <i>Порівняння</i> – співвідношення однойменних статистичних показників економічного розвитку або життєвого рівня.

		<p>Структури– питома вага або відсоток, який становить частина сукупності в загальному обсязі сукупності за тією чи іншою ознакою. Виражається у коефіцієнтах чи відсотках.</p> <p>Координації– співвідношення окремих частин цілого між собою, яке показує, скільки одиниць однієї частини сукупності припадає на одиницю іншої, взятої за базу порівняння. Найчастіше виражається числом одиниць однієї частини на 100 або 1000 одиниць другої частини.</p> <p>Планового завдання – співвідношення, яке показує на скільки відсотків у поточному періоді планом передбачається змінити (збільшити чи зменшити) рівень статистичного показника, що вивчається, порівняно з базисним. Виражається у коефіцієнтах чи відсотках.</p> <p>Виконання плану – відношення фактично досягнутого рівня до планового завдання. Виражається у коефіцієнтах чи відсотках.</p> <p>Динаміки – співвідношення, яке показує, у скільки разів чи на скільки відсотків змінюється рівень статистичного показника, що вивчається, у поточному (звітному) році порівняно з базисним. Виражається у коефіцієнтах чи відсотках.</p> <p>Інтенсивності– відношення різнойменних, але пов'язаних між собою певною залежністю величин. Відносні показники інтенсивності розраховуються діленням абсолютної величини досліджуваного явища на абсолютну величину, яка характеризує обсяг середовища, що його породжує. Виражаються в іменованих одиницях вимірювання чисельника (обсяг певного явища) і знаменника (обсяг середовища, якому це явище властиве).</p> <p>Середній статистичний показник характеризує типовий рівень ознаки, що варіює, в розрахунку на одиницю статистичної сукупності. Види середніх статистичних показників: <i>ступеневі, структурні, хронологічний</i>.</p> <p>До <i>ступеневих</i> відносяться: середня арифметична, середня гармонічна, середня геометрична, середня квадратична, середня кубічна тощо. Всі ступеневі можуть бути зваженими або простими (незваженими).</p> <p>В якості <i>структурних</i> найчастіше використовується <i>мода</i> (найбільш поширене значення ознаки, що має найбільшу частоту в статистичному ряду розподілу) та <i>медіана</i> (значення ознаки, яке припадає на середину впорядкованого (ранжованого) ряду і поділяє його навпіл – на дві рівні за обсягом частини).</p> <p><i>Середня хронологічна</i> характеризує середню величину з показників, що змінюються в часі. Середня з двох величин, що характеризують явище на моменти початку і кінця його спостереження.</p>
25	Типологія статистичних показників:	
	<i>За способом обчислення (первинні, похідні)</i>	Первинні статистичні показники визначаються шляхом зведення та групування даних і подаються у формі абсолютних величин. Похідні статистичні показники обчислюються на базі первинних або вторинних показників і мають форму середніх чи відносних величин.
	<i>За ознакою часу (інтервальні, моментні)</i>	Інтервальні статистичні показники характеризують явище або процес за певний час (день, місяць, рік), наприклад, уведення в дію житла, перевезення вантажів тощо. Моментні статистичні показники характеризують явище або процес на певний момент часу, наприклад, протяжність нафтопроводів на кінець року, залишки обігових коштів на початок місяця.
	<i>За ступенем охоплення одиниць статистичної сукупності (індивідуальні, групові, загальні)</i>	Індивідуальні статистичні показники характеризують окрему одиницю статистичної сукупності. Групові статистичні показники формуються в результаті групування і зведення індивідуальних статистичних показників. Загальні статистичні показники характеризують групу одиниць статистичної сукупності, яка становить собою частину чи статистичну сукупність у цілому.
	<i>За визначенням у просторі (загальнотериторіальні, локальні)</i>	Загальнотериторіальні статистичні показники характеризують явище або процес, що вивчаються, в цілому по території. Локальні статистичні показники характеризують явище або процес, що вивчаються, на певній частині території.
26	Одиниця вимірювання статистичного показника	Величина, з якою порівнюються, а також в якій відображаються інші однорідні з нею величини, наприклад, маси – кілограм, довжини – метр тощо. Розрізняють одиниці вимірювання натуральні, умовно-натуральні та вартісні (грошові).
27	Діапазон значень статистичного показника	Межі (різниця між найбільшим і найменшим кількісним значеннями), в яких знаходиться або може знаходитись, змінюватись величина статистичного показника.
28	Вид показника:	
	<i>Адитивний</i>	Показник, розрахований з використанням арифметичної дії додавання. Йому притаманна властивість адитивності – сума таких показників має економічне тлумачення.
	<i>Неадитивний</i>	Показник, розрахований з використанням також інших арифметичних дій, крім додавання (відносні, середні). Йому, звичайно, не притаманна властивість адитивності.
29	Звітно-статистична документація	Офіційні документи, які регламентують проведення статистичних спостережень. Звітно-статистична документація включає в себе програми статистичних спостережень, форми звітів та інструкції щодо їх заповнення, анкети, переписні (опитувальні) листи, інші статистичні формуляри, необхідні для проведення статистичних спостережень, які затверджуються органами державної статистики, а також державні класифікатори техніко-економічної та соціальної інформації тощо.
30	Статистичний інструментарій	Набір статистичних формулярів, а також інструкцій щодо їх заповнення.

31	Програма статистичного спостереження	Офіційний документ, що містить перелік запитань, на які потрібно отримати відповіді під час статистичного спостереження. Програма статистичного спостереження встановлює перелік ознак, що підлягають реєстрації по кожній одиниці статистичного спостереження.
32	Форма державного статистичного спостереження	Офіційний документ (бланк), що містить питання програми державного статистичного спостереження і місце для надання відповіді на них. Форми державних статистичних спостережень існують у вигляді форм звітності, анкет, переписних (опитувальних) листів, інших статистичних формулярів, необхідних для проведення державних статистичних спостережень.
33	Форма звітності	Форма (бланк) державного статистичного спостереження, за якою респонденти подають інформацію органам державної статистики під час збирання державної статистичної звітності у вигляді звіту затвердженого зразка та за підписом посадових осіб, які відповідають за достовірність поданої інформації.
34	Анкета	Форма (бланк) державного статистичного спостереження, за якою респонденти подають інформацію органам державної статистики під час проведення спеціально організованого державного статистичного спостереження. Анкета може заповнюватися безпосередньо респондентом або фахівцем з інтерв'ювання і подаватися органам державної статистики за підписом респондента або анонімно.
35	Переписний (опитувальний) лист	Форма (бланк) державного статистичного спостереження, за якою респонденти подають інформацію органам державної статистики під час проведення спеціально організованих державних статистичних спостережень, таких як переписи та опитування. Переписний (опитувальний) лист може заповнюватись респондентом або фахівцем з інтерв'ювання зі слів респондента.
36	Статистичний формуляр	Форма (бланк) державного статистичного спостереження у вигляді облікового документа, за яким респонденти подають органам державної статистики інформацію під час проведення державного статистичного спостереження.
37	Індекс статистичного формуляра	Умовне позначення (сполучення чисел та/або літер), що використовується для систематизації (класифікації) й упорядкування форм державних статистичних спостережень.
38	Періодичність статистичного формуляра	див.п. 11
39	Таблиця	Формалізоване представлення даних у вигляді матриці двомірного простору.
40	Тип таблиці	Таблиці можуть бути 3-х типів: з фіксованим числом граф та рядків; змінним числом граф; змінним числом рядків.
41	Інструкція щодо заповнення форми державного статистичного спостереження (статистичного формуляра)	Нормативно-правовий акт (офіційний документ) з питань заповнення форми (бланка) статистичного спостереження, іншого статистичного формуляра.
42	Статистичні класифікації:	
	<i>національні</i>	Офіційний документ, призначений для групування та систематизації в стандартний формат інформації про явища або процеси.
	<i>локальні</i>	Статистичні класифікації (довідники) без статусу, які створюються безпосередньо структурними підрозділами Держкомстату для заповнення форм державних статистичних спостережень та вирішення окремих конкретних завдань оброблення статистичної інформації статистичних спостережень.
43	Організаційні питання плану статистичного спостереження	Перелік пунктів плану статистичного спостереження, які відповідають на питання: хто проводить статистичне спостереження (органи та персонал), де проводиться статистичне спостереження (місце проведення статистичного спостереження), коли проводиться статистичне спостереження (календар статистичного спостереження), які є джерела отримання даних, носії даних та способи їх отримання, а також містить опис фінансового та кадрового забезпечення проведення статистичного спостереження.
44	Органи, які здійснюють статистичне спостереження	Органи, які відповідно до законодавства здійснюють збирання, опрацювання, аналіз, поширення, збереження, захист і використання статистичної інформації щодо масових явищ і процесів, які відбуваються в економічній, соціальній та інших сферах життя України та її регіонів.
45	Календар статистичного спостереження	Послідовність робіт з підготовки і проведення статистичного спостереження з визначенням термінів їх виконання за кожним етапом.
46	Опис технологічного процесу оброблення даних	Перелік пунктів плану статистичного спостереження, за якими описуються технологічні операції з оброблення даних статистичного спостереження (введення та контроль даних, алгоритми обчислення розрахункових показників, формування зведень тощо).
47	Технологічний процес оброблення даних	Сукупність операцій з оброблення даних статистичного спостереження, що здійснюються у певній логічній послідовності.
48	Підготовка даних	Сукупність технологічних операцій обробки даних з використанням пристроїв комп'ютерної техніки, що включає введення, кодування, контроль і редагування даних.
49	Введення даних	Сукупність технологічних операцій, що полягає в перенесенні даних із їх зовнішніх носіїв до масивів даних: <i>інтерактивне введення, сканерне введення, завантаження із зовнішніх джерел</i> тощо. Інтерактивне введення – технологічна операція, що полягає в перенесенні людиною-оператором (як правило, за допомогою клавіатури) даних із заповненого статистичного формуляра (бланка) до масиву даних з одночасним автоматизованим відслідковуванням результатів указанного перенесення.

		<p>Сканерне введення – технологічна операція, що полягає в перетворенні даних статистичного формуляра (бланка) на паперовому носії в електронний вигляд за допомогою пристроїв оптичного зчитування, автоматичному розпізнаванні знаків і символів та запису даних до масиву даних.</p> <p>Завантаження із зовнішніх джерел– технологічна операція, що полягає в перенесенні даних із усіх інших джерел, окрім даних статистичного спостереження, до масиву даних з використанням відповідних носіїв даних.</p>
50	Масив даних	Машинозчитувана сукупність даних, що організована за певними правилами, які передбачають спільні принципи опису, збереження й обробки. Приклади масиву даних – це база даних, сховище даних, файл чи файли тощо.
51	Кодування даних	Технологічна операція, яка полягає у визначенні та наданні коду ознакам одиниці статистичного спостереження.
52	Контроль даних:	<p>Сукупність технологічних операцій, що полягають у порівнянні емпіричних значень статистичного показника з еталонним значенням. Найчастіше використовуються такі види контролю: <i>повноти, арифметичний, логічний, перевірка правильності кодування даних.</i></p> <p>Повноти– контроль, який проводиться по кожній формі (звіту) окремо, слугує для виявлення незаповнених окремих частин (розділів) форми (звіту) або рядків (граф), які повинні бути обов'язково заповненими, але з якихось причин не заповнені. Контроль повноти всієї сукупності звітів – це перевірка ступеня повноти охоплення об'єкта статистичного спостереження, тобто перевірка того, чи про всі одиниці статистичного спостереження зібрані дані. Неподання даних респондентами може бути <i>повним</i> або <i>частковим</i>.</p> <p><i>Часткове непередставлення даних</i>– ситуація, коли звітна (облікова) одиниця хоча і подає дані, але відповідає лише на частину запитань, щодо яких потрібно отримати відповіді.</p> <p><i>Повне непередставлення даних</i>– ситуація, коли звітна (облікова) одиниця взагалі не подає дані.</p> <p>Арифметичний– контроль, який полягає у перевірці правильності заповнення проміжних підсумків, підсумкових рядків та граф. Окремою формою арифметичного контролю є так званий «балансовий» контроль, за яким визначається правильність співвідношення окремих значень статистичних показників чи підсумків за графами, рядками, розділами таблиці тощо.</p> <p>Логічний– контроль, який передбачає співставлення відповідей на взаємопов'язані запитання форми (звіту) статистичного спостереження з метою виявлення логічно несумісних відповідей.</p> <p>Перевірка правильності кодування даних– технологічна операція, яка полягає у з'ясуванні відповідності коду, визначеного та наданого ознаці одиниці статистичного спостереження, встановленим правилам та вимогам кодування.</p>
53	Редагування даних	<p>Сукупність технологічних операцій, які передбачають унесення змін до отриманих даних статистичного спостереження відповідно до встановлених правил та вимог.</p> <p>Найчастіше використовують такі види редагування даних: <i>виправлення помилок</i> та <i>імпутація</i>. Інколи має місце <i>ігнорування</i> встановлених правил та вимог контролю і дані не редагуються, а інколи деякі дані можуть маскуватися.</p> <p>Виправлення помилок – технологічна операція з усунення помилок у даних за результатами виконаного контролю.</p> <p>Імпутація– технологічна операція, що полягає у визначенні та введенні значень для специфічних елементів даних, щодо яких відповіді відсутні або не можуть бути використані.</p> <p>Ігнорування– відмова від редагування даних за чітко визначеними причинами.</p> <p>Маскування– технологічна операція, що за рахунок зміни значень чи структури деяких елементів даних забезпечує анонімність і унеможлиблює ідентифікації респондентів по даних мікро файлів.</p>
54	Розповсюдження даних вибіркового статистичного спостереження на генеральну сукупність	Операція, що полягає у визначенні характеристик генеральної сукупності на підставі характеристик вибіркової сукупності.
55	Алгоритм обчислення розрахункових показників	Певна послідовність однозначних приписів щодо проведення розрахунків з метою отримання конкретного результату.
56	Аналіз даних	Комплекс методів, пов'язаних із вивченням тенденцій у змінах даних статистичного спостереження, встановлення зв'язків між ними та дослідження закономірностей розвитку явищ та процесів, що спостерігаються.
57	Формування статистичних зведень	<p>Технологічна операція, що полягає у <i>групуванні й агрегуванні</i> первинних статистичних даних.</p> <p>Групування– технологічна операція із утворення груп одиниць статистичного спостереження, які є однорідними в якому-небудь суттєвому відношенні, а також мають однакові чи близькі значення ознаки групування.</p> <p>Агрегування – технологічна операція з поєднання споріднених показників за певними статистичними ознаками (вимірами).</p>
58	Контроль даних зведень	див п. 52
59	Формування статистичних таблиць	Спосіб подання результатів статистичних зведень у вигляді матриць двомірного простору.
60	Контроль дотримання правил конфіденційності даних	Контроль, який полягає у перевірці дотримання встановлених правил конфіденційності статистичних даних.
61	Накопичення даних	Технологічна операція, що полягає у поєднанні й систематизації даних (відомостей).

62	Формування архіву та часових рядів даних	Технологічна операція зі створення копій інформації з метою її збереження та/або накопичення даних, які змінюються у часі.
63	Опис поширення даних	Перелік пунктів плану статистичного спостереження, за якими описується склад метаданих, форми подання даних статистичного спостереження користувачам, надається оцінка якості статистичних даних, визначаються переліки користувачів інформації тощо.
64	Способи подання даних користувачам та доступу до них	Подання може здійснюватися у паперовому вигляді, на магнітних, електронних носіях, засобами зв'язку тощо.
65	Метадані	Дані щодо статистичних даних, які включають у себе дані та іншу документацію, що надає формальне визначення об'єктів. Метадані мають дві основні функції. Перша полягає в однозначному та формальному визначенні змісту та зв'язків між об'єктами та процесами системи статистичної інформації. Друга функція передбачає визначення всіх відповідних технічних параметрів.
66	Склад та опис метаданих для користувачів (у форматі ССПД - Спеціальний стандарт поширення даних МВФ)	Опис складу метаданих у форматі спеціального стандарту поширення даних МВФ.
67	Статистичні публікації:	
	<i>Експрес – випуски</i>	Оперативна статистична інформація з окремих актуальних питань за результатами проведення державних статистичних спостережень. Ця інформація готується як офіційне повідомлення. У разі необхідності може містити стислі методологічні пояснення. Експрес-випуск готується та видається не пізніше тижневого строку після завершення опрацювання даних статистичного спостереження на державному рівні.
	<i>Статистичні бюлетені</i>	Видання, викладені у вигляді табличного матеріалу, що вміщують оперативну періодичну статистичну інформацію, яка характеризує соціально-економічний розвиток країни (регіону), можуть уключати короткострокову динаміку основних показників (1-2 роки), методологічні пояснення та графічний матеріал. Бюлетені поділяються на <i>комплексні та галузеві</i> . Комплексний бюлетень – це статистичний бюлетень, який готується з використанням інформації за різними галузями статистики. В окремих випадках комплексний бюлетень може вміщувати доповіді з окремих питань соціально-економічного становища. Галузевий бюлетень – це статистичний бюлетень, який готується з використанням інформації за окремою галуззю статистики. Бюлетені готуються та видаються не пізніше п'яти тижневого строку після завершення опрацювання даних статистичного спостереження на державному рівні.
	<i>Статистичні збірники</i>	Видання, які готуються за річними даними статистичних спостережень та найбільш повно характеризують соціально-економічні явища. Основні показники статистичних збірників наводяться у динаміці за попередні роки, мають річну або більшу (три, п'ять років) періодичність. Збірники, подані у вигляді табличного матеріалу, можуть уміщувати методологічні пояснення, аналітичний та графічний матеріал. Вони поділяються на <i>комплексні, галузеві та тематичні</i> . Комплексний статистичний збірник – це збірник, який містить значний обсяг статистичних даних за ряд років, що всебічно характеризують економічні та соціальні аспекти розвитку країни (регіону), підготовлений з використанням інформації за різними галузями статистики, із залученням адміністративних даних, матеріалів спеціальних досліджень тощо. Готується та видається не пізніше п'яти місячного строку після завершення опрацювання даних статистичного спостереження на державному рівні. Галузеві та тематичні збірники вміщують статистичну інформацію, яка найбільш повно характеризує конкретну галузь чи напрям розвитку економіки або ж всебічно висвітлює обрану тему за ряд років. Готуються та видаються не пізніше тримісячного строку після завершення опрацювання даних статистичного спостереження на державному рівні.
	<i>Доповіді</i>	Це інформаційно-аналітичні матеріали, які вміщують оперативну та/або періодичну статистичну інформацію, подаються у вигляді тексту і можуть бути доповненими таблицями та діаграмами. Доповіді всебічно характеризують соціально-економічне становище країни (регіону) або розвиток конкретного виду економічної діяльності та готуються і видаються не пізніше тритижневого строку після закінчення розробки звітності на державному рівні.
68	База даних	Сукупність елементів, організованих згідно з певними правилами, що передбачають загальні принципи опису, зберігання й маніпулювання даними незалежно від прикладних програм. Б.д. відображає стан об'єктів і їх взаємозв'язки в заданій предметній області. Звертання до бази даних здійснюється за допомогою системи керування базами даних (СКБД).
69	Мікродані	Дані про об'єкти статистичного спостереження.
70	Мікрофайл	Набір мікроданих, зібраних в один файл.
71	Макродані	Оцінні значення статистичних показників, що відносяться до групи (сукупності) об'єктів.
72	Статистична таблиця	Форма найбільш раціонального, наочного та систематизованого викладення результатів зведення і групування статистичних даних. У практиці статистико-економічних досліджень використовують таблиці різної складності, що залежить від мети та особливостей об'єкта дослідження, обсягу наявної інформації. Т.с. містить підмет – об'єкт (окремі одиниці чи групи) і присудок – показники, що характеризують підмет. У залежності від структури підмета статистичні таблиці поділяють на <i>прості, групові та комбінаційні</i> . Проста – підметом простої таблиці є перелік одиниць статистичного спостереження, територіальний або хронологічний ряд.

		<p>Групова – підметом групової таблиці є групування за однією ознакою.</p> <p>Комбінаційна – підметом комбінаційної таблиці є групування за двома і більше ознаками.</p>
73	Статистична інформація	Офіційна державна інформація, яка характеризує масові явища та процеси, що відбуваються в економічній, соціальній та інших сферах життя України та її регіонів.
74	Посилання на регламент формування таблиць	Опис порядку заповнення регламентних таблиць, зазначений у постановці задачі.
75	Оцінка якості даних статистичного спостереження	<p>Визначення вимірів, які використовуються для оцінювання якості даних статистичного спостереження:</p> <p>відповідність/релевантність, точність/надійність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість/ясність, послідовність/узгодженість та зіставність/порівнянність</p> <p>Відповідність/Релевантність (Relevance) показує ступінь задоволення поточних та потенційних потреб користувачів у статистичних даних. Вона свідчить про те, чи всі необхідні статистичні дані розроблені і якою мірою поняття, що використовуються (визначення, класифікації та ін.), відображають потреби користувачів.</p> <p>Точність/Надійність (Accuracy) показує ступінь наближеності розрахунку або оцінок до точного або дійсного значення.</p> <p>Своєчасність та пунктуальність (Timeliness and punctuality)</p> <p>Своєчасність характеризує інтервал часу між моментом (періодом), у який відбувалося явище або процес, що описують статистичні дані, та датою готовності (подання) цих даних. Пунктуальність характеризує інтервал часу між датою публікації даних і датою, на яку планували їх випуск і яку було заздалегідь анонсовано.</p> <p>Доступність (Accessibility) та зрозумілість/ясність (clarity)</p> <p>Доступність статистичних продуктів показує, наскільки легко користувачі можуть отримати дані. Вона визначається фізичними умовами, за якими користувачі можуть отримати статистичні дані: способи та місця отримання даних, процедури замовлення, час, необхідний для виконання замовлень, політика ціноутворення, існуючі маркетингові умови (авторське право та ін.), формати, в яких дані можуть бути надані користувачам (паперові носії, електронні носії, CD-ROM, Інтернет та ін.), наявність макро- та мікроданих тощо. Зрозумілість/Ясність статистичних продуктів показує, наскільки легко користувачі можуть зрозуміти дані. Вона характеризує інформаційне середовище даних: наявність та якість метаданих, що надаються зі статистичними даними (текстова інформація, пояснення, документація та ін.), ілюстрації (діаграми, мапи, схеми та ін.), наявність пояснень щодо якості даних (включаючи обмеження у використанні) та відомості про те, наскільки виробник готовий надати додаткову допомогу (супровід даних).</p> <p>Послідовність /Узгодженість (Coherence) та зіставність/порівнянність (comparability)</p> <p>Послідовність/Узгодженість двох або більше статистичних продуктів показує наскільки у статистичних процесах, у рамках яких вони вироблялися, використовували однакові концепції, класифікації, визначення і сукупності, що вивчаються, а також гармонізовані методи. Послідовні статистичні продукти дозволяється об'єднувати і використовувати спільно. Приклади спільного використання – коли статистичні продукти стосуються одного й того ж населення, базового періоду і регіону, але охоплюють різні об'єкти даних (скажімо, дані щодо зайнятості й дані щодо виробництва) або, коли вони охоплюють однакові об'єкти даних (скажімо, дані щодо зайнятості), але для різних базових періодів, регіонів, або інших сфер діяльності. Зіставність/Порівнянність є окремим випадком послідовності та згадується в останньому прикладі, коли статистичні продукти відносяться до тих самих об'єктів даних, а мета їх об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.</p>